

Kutyafogat a Mátrában

Őszi színeit öltötte magára a Mátra. Az erdő sárgán hullámszik a hegyek-völgyek vonulatán, amíg a szem ellát. A megnyugtató csöndben különös hang üti meg a füleket Mátrafüredhez közeledve. Kutyaugatás; de nem egy, nem kettő. Hamarosan kiderül, hogy harminckilenc kutya kelti a hangzavart. A kutyák körül Hering Tamás serénykedik, ugyanis túrázókat vár. Nem akármilyen túrát kínál, az érdeklődők kutyafogattal járhatják be az EGERERDŐ Zrt. kezelésében lévő erdőrészt.

„Minden négy éve kezdődött. Először egy 601-es Trabantból vágunk fogatot, azzal vittem az ismerőseimet és közeli barátaimat fogatozni a Mátrába. Majd idővel egyre nagyobb lett az érdeklődés” – meséli Hering Tamás. Olyannyira, hogy a Trabantot leváltotta két 100 százaléban környezetbarát elektromos autó, amelyek nemcsak biztonságosabbak, hanem a kutyáknak is segítenek az emelkedőkön, illetve elindulásakor. A pálya nagy részén azonban a kutyák dolgoznak. A fogatot húzó tíz állat az utasokkal együtt nagyjából 1 tonnát mozgat.

Mára sokan megismerték Hering Tamást, a környékbeli szállodák és hotelek is szívélyesen ajánlják a kutyafogato-

zást a vendégeiknek. A szolgáltatás egész évben igénybe vehető, egyedül a kánikulai hőségben nem indulnak az átlagosan 45-50 perces túrákörök. Ennyi idő elégséges ahhoz, hogy a kutyák kifáradjanak, miközben a túrázók gyönyörködnek az erdőben.

A kutyafogatozás ötlete nem véletlenül pattant ki Hering Tamás fejéből, hiszen már 25 éve foglalkozik szánhúzó kutyákkal. Fiatalon kutyatenyésztő szeretett volna lenni, de mikor megszületett az első alom, nem volt szíve eladni őket, így hamar befejeződött tenyésztői pályafutása. Kutyaszerelete azonban nem hagyott alább, így épített egy szánt, amely elé befogta kutyáit és túrázgatott velük a Mátrában.

Jól megválasztott sebesség

Európában a leghosszabb kutyaszánhúzó verseny az 1200 kilométeres norvégiai Finnmarsklöpet, az alaskai Iditarod pedig 1700 kilométer. Amíg a sprintversenyeken induló 2 ,4 ,6 ,8-as kutyafogatok hajtói nagyjából 30 km/h átlagsebességet diktálnak, hosszú távon a 15 km/h-es sebességet igyekeznek tartani, hogy a kutyák ne fáradjanak el a verseny végére. Ezeknél viszont akár 12-16 kutyát is befognak a szán elé. Az ilyen távokon a hajtó és a 12 kilogrammos szán súlyán kívül a felszerelésekkel is számolni kell. A szánzsákban jó, ha van balta, gyújtószerkezet, kutyazokni, -cipő és -táp. Sőt, utaznak a szánzsákban „cserekutyák” is, ők lépnek a fáradt társuk helyére.

Később, 1997-ben egy újságcikkben figyelt fel a Szentendrei-szigeten rendezett kutyaszánhúzó versenyre. Összeszedte hozzá a szükséges eszközöket, benevezett, és rögtön megszerezte a második helyet. Az előkelő helyezést megadta a lendületet a továbbiakra. Immáron 22 éve versenyzik: Szlovákiában, Csehországban, Franciaországban, Németországban, és Olaszországban is megmérettette magát és a kutyáit. „Már több mint 170 alkalommal álltam a dobogón, de nem a számok a lényegesek, hanem az, hogy mindig sikerült összerakni egy ütőképes „kutyafalkát”, és folyamatosan magas színvonalat tudunk nyújtani a versenyeken” – mondja szerényen. Nem hallgathatjuk azonban el, hogy 2009-ben Donovalyban 8 kutyás husky fogattal 18 kilométeren Európa-bajnok, Olaszországban a világbajnokságon pedig 4 kutyás husky fogattal 8 kilométeren harmadik lett, csakhogy a legkiemelkedőbb eredményeket említsük. Hering Tamás a kutyák rendszeres edzése miatt költözött ki Gyöngyösről Mátrafüredre. Egy szánhúzó kutya kinevelése korántsem egyszerű feladat. A kölyköket három hónapos ko-

rukban viszik ki először a terepre, félévesen bekötik őket a fogatba. Eleinte csak rövid szakaszon, majd egyre hosszabb távon, hogy a kutya megszokja a szánhúzást. „Lényeges, hogy ne szegje a kutya kedvét a fogatba való bekötés, az a jó, ha azt játéknak fogja fel, különben elképzelhető, hogy nem lesz hajlandó dolgozni a későbbiekben” – hangsúlyozza Hering Tamás. A jó vezérkutya kiválasztása is kulcsfontosságú. Vannak született vezérkutya és tanított vezérkutya. A kettő között lényeges a különbség: előbbi magáért és a falkáért megy és küzd, míg a tanítottak főképp a gazdájuk miatt. A vezérkutya nem mindig falkavezér. Az utóbbi ugyanis nem szeret a fogat elején lenni és a hátát mutatni a többi kutyának. A vezérkutya a társai kölyök koruk óta tisztelik, így később is ő irányítja a vezényszavakat hallva. „Ritkaságszámba megy egy vérbeli vezérkutya, a versenyzői időszakom alatt mindössze három ilyen kutyám volt. Az egyik, a most 17 éves vezérszuka vitt győzelemre az Európa-bajnokságon.” – meséli. Majd elérkezik a kutyák nyugdíjazása, amikor már csak otthon vannak vagy sétálnak a fogat körül.

Nemcsak a kutyáknak, hanem a hajtóknak is jócskán vannak feladataik. Mindegyik kutya más egyéniség, ezért az edzéseken külön-külön kell foglalkozni velük, hogy a ragaszkodás, illetve kötődés létrejöhön és fennmaradjon. A versenyen az edzések során befektetett munka eredménye köszön vissza. A futamok a fogathajtónak is megterhelők: az emelkedőknél le kell szállni a fogatról és futni mellette, hogy a kutyáknak kevesebb súlyt kelljen húzniuk.

A túravezetőnek 39 szánhúzó kutyája van. Többségük munka vérvonalú szibériai husky, de vannak greysterei is, illetve nemrég vásárolt két alaskai husky szukát és egy kant, és a fedezettésből már kölykök is születtek, melyekkel szó szerint hosszú távú terve van Hering Tamásnak.

Az alaskai huskyk ugyanis inkább a hosszabb versenyeken, míg a szibériai huskyk a rövid távú, sprintversenyeken teljesítenek jobban, és a hajtó úgy tervezi, hogy ezentúl inkább a több mint 300 kilométeres versenyekre fókuszál. A sprintversenyeken tízéves lánys veszi majd át a helyét, ugyanis a szabályok alapján éppen ettől a kortól lehet két-kutyás fogattal a startvonalra állni.

Addig is, amíg el nem kezdődnek a versenyek, Hering Tamást biztosan megtaláljuk kutyáival a Mátra szívében, nincs más dolgunk tehát, csak a kutyacsaholás hangorkánját követni a mátrafüredi erdő sűrűjében.

Varga Tibor